

ERKIBE ERAIKINEAN “KMO” MERKATUA ERAKITZEKO HERRI PROZESUA

ENTZUTE PROZESUAREN TXOSTEN EXEKUTIBOA

AURKIBIDEA

1. SARRERA	3
2. NOLA GARATU DA ENTZUTE PROZESUA?	4
Herritarren galdetegia	4
Eztabaida taldeak	4
Testuinguruaren irakurketa partekatua eraikitzeke metodologia	4
ENTZUTE PROZESUA ZENBAKITAN	5
3. ENTZUTE PROZESUAK ZER ERAKUTSI DU?.....	6
Entzute prozesuaren emaitzen bost gako nagusiak	6
3.1. Erkibe aukera estrategiko gisa ulertzen da	6
3.2. Tokiko elikadura da adostasun handiena sortzen duen ardatza	6
3.3. Herriak erabilera anitzeko espazioa irudikatzen du.....	7
3.4. Herritarren inplikazioa izango da arrakastaren oinarrietako bat	7
3.5. Gobernantza eta elkarlana izango dira proiektuaren sendotasunaren giltzak	7
4. KOLEKTIBO BAKOITZAK ENTZUTE PROZESUARI EGIN DION EKARPENA.....	9
4.1. Herritarrak: Erkibe komunitatea indartzeko aukera gisa	9
4.2. Tokiko ekoizleak: lehen sektorearen etorkizuna indartzeko tresna	9
4.3. Merkataria: elkarlanaren eta osagarritasunaren garrantzia	10
4.4. Udal ordezkariak: epe luzeko ikuspegia eta babes instituzionala.....	10
4.5. Ikuspegi osagarriak, norabide partekatua.....	11
5. ETORKIZUNERAKO GAKO ESTRATEGIKOAK.....	12
5.1. Herri-proiektu baten ikuspegia sendotzea	12
5.2. Gobernantza parte-hartzailea eraikitzea	12
5.3. Tokiko elikadura sistema indartzea	12
5.4. Herritarren parte-hartzea bizirik mantentzea	12
5.5. Garapen progresiboa eta errealista planteatzea	13

1. SARRERA

Erkibe eraikinaren etorkizunak aukera ematen du Zumaiako tokiko elikadura sistemaren, lehen sektorearen eta herriaren garapenaren inguruko hausnarketa partekatua egiteko. Eraikin baten erabileraz harago, prozesu honek galdera zabalago bati erantzun nahi izan dio: **zer ekarpen egin diezaioke Erkibek Zumaiaren etorkizunari?**

Galdera horri erantzuteko, Zumaiako Udalak eta Biziola Kooperatibak entzute prozesu parte-hartzaile bat sustatu dute, herritarren eta tokiko eragileen ezagutza, esperientzia eta ikuspegiak biltzeko. Prozesuaren helburua ez da izan aurrez definitutako proposamen bat baliozkotzea, baizik eta herriak partekatzen dituen beharrak, aukerak eta lehentasunak identifikatzea, etorkizuneko erabakiak oinarri sendo baten gainean eraiki ahal izateko.

Horretarako, metodologia mistoa erabili da. Alde batetik, herritarren galdetegi baten bidez pertzepzio eta joera nagusiak jaso dira. Bestetik, lau eztabaida talde antolatu dira herritarrekin, tokiko ekoizleekin, merkatariekin eta udal ordezkariekin, galdetegian agertutako gaiak sakondu eta ikuspegi kualitatiboak txertatzeko.

Entzute prozesuak erakutsi du Erkiberen inguruko eztabaida ez dela eraikin baten etorkizunari buruzkoa soilik. Tokiko elikadura, lehen sektorea, herrigunearen dinamizazioa, komunitatearen kohesioa, gobernantza eta herri garapena izan dira etengabe agertu diren gaiak. Horrek agerian uzten du Erkiberen etorkizuna herri ikuspegi zabalago baten barruan ulertzen dela, eta bere potentziala ez dela espazio fisikoan bertan agortzen.

Txosten exekutibo honek entzute prozesuan jasotako ondorio nagusiak biltzen ditu. Ez du memoria tekniko osoa ordezkatu nahi; haren sintesi interpretatua eskaintzen du, parte-hartze prozesuak utzitako adostasun nagusiak, identifikatutako erronkak eta etorkizunerako orientazio estrategikoak modu argi eta laburrean aurkezteko.

Azken batean, dokumentu honen helburua ez da etorkizuneko proiektu itxi bat definitzea. Bere egitekoa da erakustea badirela oinarri sozial, ekonomiko eta instituzional sendoak Erkiberen inguruan herri-proiektu partekatu bat eraikitzen hasteko, tokiko elikadura sistema indartzea eta komunitatearen ongizatea ardatz hartuta.

2. NOLA GARATU DA ENTZUTE PROZESUA?

Erkiberen etorkizunari buruzko entzute prozesua ikuspegi zabal eta partekatu batetik eraikitze, metodologia mistoa erabili da, tresna kuantitatiboak eta kualitatiboak uztartuz. Helburua ez da izan iritziak soilik biltzea, baizik eta Zumaiako herritarren eta tokiko eragileen ezagutza, esperientzia eta ikuspegiak elkarren osagarri bihurtzea, etorkizuneko erabakiak oinarri sendo baten gainean hartu ahal izateko.

Prozesua bi lan-ildo nagusitan egituratu da, elkarren paraleloan garatu direnak. Alde batetik, herritarren galdetegi bat zabaldu da, Erkiberen inguruko pertzepzio orokorra ezagutzeko. Bestetik, eztabaida taldeak antolatu dira, galdetegian landutako gaiak sakontzeko eta kolektibo bakoitzaren ikuspegia modu kualitatiboan jasotzeko.

Herritarren galdetegia

Galdetegia prozesuaren oinarri kuantitatiboa izan da. Guztira **103 herritarrek** parte hartu dute, eta horri esker Erkiberen inguruko ezagutza maila, eraikinaren etorkizunari buruzko lehenetsunak, partekatzen diren balioak, identifikatutako kezkak eta herritarren parte hartzeko prestutasuna ezagutu ahal izan dira.

Lortutako emaitzek joera nagusiak identifikatzeko aukera eman dute, eta, aldi berean, eztabaida taldeetan sakondu beharreko gaiak zehazteko balio izan dute.

Eztabaida taldeak

Galdetegiaren garapenarekin paraleloan lau eztabaida talde egin dira, Erkiberen etorkizunarekin lotura zuzena duten kolektibo nagusiekin.

Lehen saioan herritarrek parte hartu zuten, komunitatearen beharrei, herrigunearen etorkizunari eta Erkibek izan dezakeen eginkizun sozialari buruz hausnartzeko.

Bigarren saioan tokiko ekoizleak bildu ziren, tokiko elikadura sistemaren egoera, lehen sektorearen erronkak eta Erkibek ekoizpenaren, merkaturatzearen eta kontsumoaren arteko loturak sendotzeko izan dezakeen ekarpena aztertzeko.

Hirugarren eztabaida taldean herriko merkatariek parte hartu zuten. Saio horretan tokiko merkataritza sarearen ikuspegitik aztertu ziren proiektuak sor ditzakeen aukerak, sinergiak eta kontuan hartu beharreko baldintzak.

Azkenik, udal ordezkariekin kontraste saioa egin zen. Bertan gobernantzari, epe luzeko ikuspegiari, erakundeen rolari eta proiektuak herri mailan izan dezakeen babes instituzionalari buruzko gogoeta partekatua egin zen.

Testuinguruaren irakurketa partekatua eraikitze metodologia

Prozesuaren balio nagusia ez da tresna bakoitzean banaka aurkitzen, tresna guztiak elkarren artean gurutzatzeko aukeran baizik. Herritarren galdetegiak joera orokorrak

identifikatu ditu; eztabaida taldeek, berriz, joera horiek azaldu, ñabartu eta testuinguruan kokatzeko aukera eman dute.

Metodologia horri esker, entzute prozesua ez da kolektibo bakar baten ikuspegian oinarritu. Herritarren, ekoizleen, merkatarien eta udal ordezkarien ekarpenak ikuspegi integratu batean aztertu dira, Erkiberen etorkizunari buruzko testuinguruaren irakurketa partekatu bat eraikitzeke.

ENTZUTE PROZESUA ZENBAKITAN

Parte-hartzea	Datu nagusiak
Herritarren galdetegia	103 parte-hartzaile
Eztabaida taldeak	4 saio
Parte hartu duten kolektiboak	Herritarrak, tokiko ekoizleak, merkatariak eta udal ordezkariak
Helburua	Erkiberen etorkizunari buruzko testuinguruaren irakurketa partekatua eraikitzea

Entzute prozesu honek erakutsi du ikuspegi desberdinak egon arren, badirela kolektibo guztietan modu errepikatuan agertzen diren ideia nagusiak. Hurrengo atalean aurkezten diren emaitzek adostasun horiek, identifikatutako erronkak eta etorkizunerako irekitzen diren aukerak laburbiltzen dituzte.

3. ENTZUTE PROZESUAK ZER ERAKUTSI DU?

Entzute prozesuak aukera eman du Erkiberen etorkizunaren inguruan Zumaiko herritarren eta tokiko eragileen ikuspegiak ezagutzeko eta kontrastatzeko. Erabilitako metodologiak erakutsi du kolektibo bakoitzak bere lehentasunak eta ñabardurak dituen arren, badirela modu argian errepikatzen diren ideia nagusi batzuk.

Entzute prozesuaren emaitza partekatuen irakurketa bateratuak bost ondorio estrategiko nagusi uzten ditu.

Entzute prozesuaren bost gako nagusiak

- ✓ Erkibe aukera estrategiko gisa ulertzen da, ez eraikin huts gisa.
- ✓ Tokiko elikadura da adostasun handiena sortzen duen ardatza.
- ✓ Herriak erabilera anitzeko eta komunitatea aktibatuko duen espazio bat irudikatzen du.
- ✓ Herritarren inplikazioa izango da proiektuaren arrakastaren oinarrietako bat.
- ✓ Gobernantza, lankidetzeta eta konfiantza izango dira etorkizuneko garapenaren giltzak.

3.1. Erkibe aukera estrategiko gisa ulertzen da

Entzute prozesuaren lehen ondorio nagusia da Erkibe ez dela eraikin baten etorkizunari buruzko eztabaida hutsa. Herritarrek eta tokiko eragileek ez dute espazioa bere horretan baloratzen; herriari egin diezaiokeen ekarpena da benetan azpimarratzen dutena.

Entzute prozesuan zehar etengabe agertu dira tokiko elikadura, lehen sektorea, komunitatea, herrigunearen dinamizazioa eta lankidetzeta bezalako kontzeptuak. Horrek erakusten du Erkiberen etorkizuna herri estrategia zabalago baten barruan ulertzen dela.

Azken batean, eraikina ez da helburua. Herriaren erronka nagusiei erantzuteko tresna izan daiteke.

3.2. Tokiko elikadura da adostasun handiena sortzen duen ardatza

Entzute prozesu osoan ideia batek gainontzeko guztien gainetik egin du bat: Zumaia tokiko elikadura sistema indartzeko beharra partekatzen du.

Herritarrek bizi-kalitatearekin eta osasunarekin lotzen dute; ekoizleek lehen sektorearen etorkizunarekin; merkatariek herrigunearen dinamizazioarekin; eta udal ordezkariak herri garapeneko estrategia batekin.

Ikuspegi horiek guztiek norabide bera erakusten dute: tokiko elikadura ez da jarduera ekonomiko jakin baten gaia, herri osoari eragiten dion politika eta garapen ardatza baizik.

Horregatik, Erkiberen inguruko edozein proiekturen zentzua tokiko elikadura sistemari egingo dion ekarpenaren arabera ulertu behar da.

3.3. Herriak erabilera anitzeko espazioa irudikatzen du

Entzute prozesuak erakusten du ez dagoela erabilera bakar baten aldeko eskaerarik. Alderantziz, parte-hartzaileek Erkibe hainbat funtzio uztartzeko gai izango den espazio gisa irudikatzen dute.

Tokiko produktuen salmentarekin batera, behin eta berriz agertu dira prestakuntza jarduerak, sukaldaritza eta eraldaketa espazioak, herritarren topaguneak, ekoizleen eta kontsumitzaileen arteko harremanak sendotzeko ekimenak eta herrigunea dinamizatzeko jarduerak.

Horrek erakusten du proiektuaren balioa ez dela jarduera jakin batean egongo, erabilera desberdinak modu osagarrian antolatzeko gaitasunean baizik.

3.4. Herritarren inplikazioa izango da arrakastaren oinarrietako bat

Parte-hartze prozesuak erakutsi du etorkizuneko proiektuaren sendotasuna ez dela soilik azpiegitura edo baliabide ekonomikoen arabera izango.

Herritarrek gardentasuna, informazioa eta parte hartzeko aukerak eskatu dituzte. Era berean, ekoizleek, merkatariek eta udal ordezkariak ere azpimarratu dute elkarlanaren eta komunikazioaren garrantzia.

Horrek erakusten du parte-hartzea ez dela entzute fase honetan amaitzen den jarduera. Aitzitik, etorkizuneko proiektuaren gobernatzeko moduaren parte izan beharko du.

3.5. Gobernantza eta elkarlana izango dira proiektuaren sendotasunaren giltzak

Entzute prozesuak agerian utzi du proiektuaren etorkizuna ez dela soilik zer egingo den erabakitzearen arabera izango, baita nola egingo den ere.

Kolektibo guztiek azpimarratu dute beharrezkoa izango dela gardentasunean, elkarlanean eta erantzunkidetasunean oinarritutako gobernantza eredua eraikitzea. Horrek aukera emango du herritarren, ekoizleen, merkatarien eta administrazio publikoaren arteko konfiantza sendotzeko.

Horregatik, gobernantza ez da kudeaketa tresna hutsa. Proiektuaren egonkortasuna eta epe luzeko bideragarritasuna bermatzeko baldintza nagusietako bat izango da.

4. KOLEKTIBO BAKOITZAK ENTZUTE PROZESUARI EGIN DION EKARPENA

Entzute prozesuan parte hartu duten kolektibo guztiek Erkiberen etorkizunaren inguruko ikuspegi osagarriak eskaini dituzte. Guztiek partekatzen dute tokiko elikadura sistema indartzearen garrantzia, baina bakoitzak bere errealitatetik eta esperientziaz ekarpen bereziak egin ditu.

Ikuspegi horien arteko osagarritasuna izan da entzute prozesuaren indargune nagusietako bat.

4.1. Herritarrak: Erkibe komunitatea indartzeko aukera gisa

Herritarren ekarpenek erakutsi dute Erkiberen etorkizuna ez dela soilik espazio baten erabilerarekin lotzen. Herritarrek komunitatea eraikitze, herrigunea biziberritzeko eta tokiko elikadura eguneroko bizitzan txertatzeko aukera ikusten dute.

Eztabaidetan behin eta berriz agertu ziren topagune baten beharra, belaunaldi desberdinak konektatzeko aukera, elikaduraren inguruko prestakuntza eta sentsibilizazioa, eta herritarren arteko harremanak sendotzeko espazio baten garrantzia.

Herritarren ikuspegitik, Erkiberen balioa ez dago eskaintzen dituen zerbitzuetan bakarrik; herriaren kohesioa indartzeko izan dezakeen gaitasunean dago.

Ekarpen nagusia

Erkibe komunitatea artikulatzeko eta herritarren parte-hartzea sustatzeko espazio gisa ulertzen da.

4.2. Tokiko ekoizleak: lehen sektorearen etorkizuna indartzeko tresna

Tokiko ekoizleen ekarpenek lehen sektorearen ikuspegia txertatu dute entzute prozesuan.

Saioan azaleratu zen tokiko ekoizpenak merkaturatzeko bide egonkorak, kontsumitzaileekin harreman zuzena eta tokiko produktuen balioa gizarteratzeko beharra. Era berean, belaunaldi erreleboa eta ekoizpen berrien sorrera ez direla soilik ekoizleen erronka azaldu zen; herri osoaren inplikazioa eskatzen duten gaiak direla nabarmendu zen.

Ekoizleen ikuspegitik, Erkiberen balioa tokiko elikadura sistema osoa indartzeko izan dezakeen gaitasunean dago.

Ekarpen nagusia

Tokiko elikadura sistema sendotzea lehen sektorearen etorkizunerako inbertsioa da.

4.3. Merkataria: elkarlanaren eta osagarritasunaren garrantzia

Merkatarien ekarpenek entzute prozesuari ñabardura garrantzitsu bat gehitu diote.

Parte-hartzaileek balio positiboa aitortu diote tokiko produktuen sustapenari eta herrigunea dinamizatzeko aukerari, baina aldi berean azpimarratu dute etorkizuneko proiektua herriko merkataritza sarearekin elkarlanean garatu behar dela.

Ikuspegi horrek erakusten du Erkiberen arrakasta ez dela soilik eskaintza berri batean oinarrituko; dagoeneko existitzen diren eragileekin sinergiak sortzeko gaitasuna ere erabakigarria izango da.

Ekarpen nagusia

Elkarlana eta osagarritasuna izango dira herriko merkataritza sarearekin harreman sendoa eraikitze garrantzitsuak.

4.4. Udal ordezkariak: epe luzeko ikuspegia eta babes instituzionala

Udal ordezkarien saioak proiektuaren dimentsio estrategikoa indartu du.

Eztabaidan agerian geratu zen Erkiberen etorkizunak epe luzeko ikuspegia behar duela, gobernu aldaketetatik harago joango den herri-proiektu gisa ulertuta. Horretarako, gobernantza argia, eragileen arteko lankidetzak eta adostasun politikoa funtsezko elementutzat jo ziren.

Era berean, proiektuaren bideragarritasuna eta garapen progresiboa planifikatzeko beharra azpimarratu zen.

Ekarpen nagusia

Proiektuaren sendotasuna epe luzeko ikuspegiaren, gobernantza argiaren eta babes instituzionalean oinarritu behar da.

4.5. Ikuspegi osagarriak, norabide partekatua

Entzute prozesuak erakusten du kolektibo bakoitzak lehentasun desberdinak dituela, baina desberdintasun horiek ez direla proiektuaren helburuen ingurukoak, baizik eta helburu horiek lortzeko moduen ingurukoak.

Herritarrek komunitatea jarri dute erdigunean; ekoizleek lehen sektorearen etorkizuna; merkatariek elkarlana eta osagarritasuna; eta udal ordezkariak gobernantza eta epe luzeko ikuspegia.

Ikuspegi horiek guztiak bateratuta, entzute prozesuak erakusten du Erkiberen inguruan herri-proiektu partekatu bat eraikitzeke oinarri sendoak badaudela. Kolektibo bakoitzak elementu desberdin bat gehitzen dio irudi osoari, eta guztien ekarpenek osatzen dute dokumentu honetan aurkeztutako testuinguruaren irakurketa partekatua.

Kolektiboa	Entzute prozesuari egin dion ekarpen nagusia
Herritarrak	Komunitatea eta herri-bizitza erdigunean jartzea
Ekoizleak	Tokiko elikadura sistema eta lehen sektorearen etorkizuna
Merkatariak	Elkarlana, osagarritasuna eta herrigunearen dinamizazioa
Udal ordezkariak	Gobernantza, epe luzeko ikuspegia eta babes instituzionala

5. ETORKIZUNERAKO GAKO ESTRATEGIKOAK

Entzute prozesuak ez du etorkizuneko proiektu itxi bat definitu, baina bai hurrengo fasean kontuan hartu beharreko orientazio estrategikoak identifikatu ditu. Herritarren eta tokiko eragileen ekarpenek erakusten dute badagoela adostasun zabala proiektuaren norabideari buruz, eta aldi berean hainbat baldintza argi geratu dira etorkizuneko garapena arrakastatsua izan dadin.

Ondoren laburbiltzen dira prozesutik ateratzen diren bost gako estrategiko nagusiak.

5.1. Herri-proiektu baten ikuspegia sendotzea

Entzute prozesuak erakutsi du Erkiberen etorkizuna ezin dela eraikin baten erabilera hutsera mugatu. Herritarrek eta gainerako eragileek proiektua herriaren garapenarekin lotzen dute: tokiko elikadura, lehen sektorea, herrigunearen biziberritzea eta komunitatearen kohesioa uztartzen dituen ekimen gisa.

Horregatik, hurrengo fasearen lehen erronka izango da ikuspegi hori modu partekatuan zehaztea eta Erkiberen misioa argi definitzea.

5.2. Gobernantza parte-hartzailea eraikitzea

Parte-hartzaile guztiek azpimarratu dute proiektuaren arrakasta ez dela jardueren araberakoa bakarrik izango; gobernatzeko moduaren araberakoa ere izango da.

Horrek eskatzen du gardentasunean, elkarlanean eta erantzunkidetasunean oinarritutako gobernantza eredua diseinatzea, herritarren, ekoizleen, merkatarien eta administrazio publikoaren arteko harremanak sendotuko dituen.

5.3. Tokiko elikadura sistema indartzea

Entzute prozesuak erakutsi du Erkiberen balio estrategikoa tokiko elikadura sistemari egin diezaiokeen ekarpenean dagoela.

Horrek esan nahi du etorkizuneko garapenak lehen sektorearen bideragarritasuna, tokiko produktuen presentzia, kontsumo arduratsua eta herriko merkataritza sarearekin elkarlana uztartu beharko dituela.

5.4. Herritarren parte-hartzea bizirik mantentzea

Entzute prozesuak berak erakutsi du herritarrek interesa dutela proiektuaren etorkizunean parte hartzeko.

Horregatik, parte-hartzea ez litzateke entzute fasean amaitu behar. Aitzitik, etorkizuneko garapenaren ezaugarri iraunkor bihurtu beharko litzateke, komunikazio argia, informazio gardena eta elkarriketa etengabea sustatuz.

5.5. Garapen progresiboa eta errealista planteatzea

Parte-hartzaileek partekatzen duten ilusioarekin batera, proiektua modu mailakatuan garatzeko beharra ere agertu da.

Horrek aukera emango luke erabilera desberdinak probatzeko, ikaskuntzak metatzeko eta proiektua pixkanaka sendotzeko, betiere herriaren beharretara eta baliabideetara egokituz.

Entzute prozesuak erakutsi du Zumaiak badituela Erkiberen inguruan herri-proiektu partekatu bat eraikitzeke oinarriak. Herritarren, ekoizleen, merkatarien eta udal ordezkarien ekarpenek adostasun handiak erakutsi dituzte tokiko elikadura sistemaren garrantziaren, komunitatea indartzearen eta lankidetzan oinarritutako gobernantzaren inguruan.

Dokumentu honek ez du etorkizuneko proiektu itxi bat proposatzen. Bere ekarpena da hurrengo fasea eraikitzeke oinarriak eskaintzea. Hemendik aurrerako erronka izango da entzute fase honetan identifikatutako adostasunak proiektu erreal, bideragarri eta partekatu batean gauzatzea, Zumaiaren beharrei eta etorkizuneko erronkei erantzuteko gai izango den herri-proiektu baten bidez.

PROIEKTUAREN LIDERGOA

PROIEKTUAREN DINAMIZAZIOA

